

mv

Museum Vekemans

Waschen & Strijken • Brabant Goedgemutst

Eén museum, twee gezichten!

Jaarverslag 2023

JAARVERSLAG 2023

Stichting MUSEUM VEKEMANS

Eén museum, twee gezichten

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Stichting Museum Vekemans. In ons vorig jaarverslag konden we al vaststellen dat de situatie rondom het corona virus aanmerkelijk was verbeterd, maar dat we nog niet verlost waren van alle gevolgen ervan. De musea waren wel helemaal geopend, maar het publiek wist de weg terug nog niet te vinden. Inmiddels kunnen we constateren dat het bezoek weer aantrekt. Er komen weer meer individuele bezoekers en ook de belangstelling voor groepsrondleidingen neemt toe. Niettemin blijft het binnenhalen van bezoekers een belangrijk aandachtspunt, want daar gaat het bij een museum toch om.

Bezoek- en postadres:

Stationsstraat 39
5281 GA Boxtel

Mailadres: info@museumvekemans.nl

Telefoon: 0411-671 884
Bij geen gehoor: 06-53247007

Website: www.museumvekemans.nl

Bankrekeningnummer: NL 58 RABO 0108 8562 91

Inhoudsopgave jaarverslag 2023 van Museum Vekemans

Inleiding	2
Juridische status	4
Doelstelling en beleidsplan van Museum Vekemans	4
Medewerkers	6
Activiteiten	7
Nieuwe aanwinsten	11
Nieuwe activiteiten	13
Bezoekers	13
Financiën	15
Tot slot	16
Balans	17
Staat van baten en lasten	18

mv

Dit jaarverslag is uitgebracht in mei 2024.

JURIDISCHE STATUS

Museumregistratie

Museum Vekemans is een 'geregistreerd museum'.
Sinds mei 2011 is ons museum opgenomen in het Nederlands Museumregister.
Hierdoor zijn we formeel erkend als geregistreerd museum.

Toekenning ANBI status

Museum Vekemans is erkend als culturele instelling met ANBI-status.
Voor donateurs van het Museum Vekemans betekent dit een extra giftenaftrek voor de inkomstenbelasting.
Deze status vraagt een aantal verplichtingen zoals het publiceren van ons RSIN (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer).
Dit nummer is 850142453.
Het museum is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 51722631
De statutaire naam van de instelling is: Stichting Museum Vekemans

Bestuur Stichting Museum Vekemans:

B.J.W.M. Vekemans voorzitter
J.J.A. Geerts, vicevoorzitter
M.J.U.M. Wentholt, secretaris
A.J. van den Donk penningmeester

DOELSTELLING EN BELEIDSPLAN VAN MUSEUM VEKEMANS

Het beheren, tentoonstellen, doen van historisch onderzoek en in bruikleen geven van de collecties van Museum Vekemans en voorts al wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

In het strategisch beleid is de naleving van de Museumnorm en daaruit resulterende museumregistratie als onderdeel van de missie opgenomen.

mv

MEDEWERKERS

Het museum heeft geen betaalde medewerkers, maar drijft volledig op de inzet van 15 actieve vrijwilligers. Bestuur en medewerkers verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis en zien af van enige vergoeding daarvoor.

De vrijwilligers zijn zeer trouw aan ons museum en er is weinig verloop.

Vorig jaar spraken we onze zorg al uit over de kwetsbaarheid van ons museum wat betreft de kennis en deskundigheid op het terrein van het registratiesysteem. Als erkend museum moeten we onze gehele collectie in een officieel systeem registreren. Dankzij Wim van Paassen is de collectie nu overgebracht van Adlib naar Memorix Maior. Maar omdat Wim de enige was, die in dit systeem thuis was, waren we zeer kwetsbaar. We zijn daarom heel blij, dat inmiddels Tom Wentholt is opgeleid tot beheerder van het registratiesysteem. Hij kan nu Wim bijstaan in het bijhouden en bijwerken van de informatie en hem zo nodig vervangen.

Soms worden we geconfronteerd met een definitief afscheid. Dat gebeurde ook nu weer tijdens de voorbereiding van dit jaarverslag. Op 7 januari 2024 overleed Marcel Linssen. Met zijn taalkundige kwaliteiten en de relaties die hij op dit gebied had, heeft hij veel betekend voor het museum. Met dankbaarheid herdenken wij hem.

Marcel Linssen geboren 12-09-1954 -
overleden 07-01-2024

ACTIVITEITEN

Vorig jaar hebben we opdracht gegeven voor het maken van een nieuwe website en zoals we al eerder hebben vermeld, is deze 1 februari 2023 "de lucht in gegaan". We zijn best een beetje trots op het resultaat. Dankzij de nieuwe technische ontwikkelingen kunnen we nu veel beter laten zien, wat we als museum te bieden hebben en kunnen we ook eenvoudiger inspelen op de actualiteit. Wij nodigen u graag uit om u zelf te overtuigen middels een bezoek aan www.museumvekemans.nl. Maar ook op You Tube, onder Museum Vekemans, kunt u diverse films van ons museum bekijken.

Nu het bezoek weer aantrekt mogen onze vrijwilligers weer laten zien waar ze goed in zijn: het gastvrij ontvangen en informeren van publiek. En aan de reacties van het publiek te horen, gaat hen dat nog steeds goed af.

Enthousiaste reacties krijgen we ook van de leerlingen van de basisscholen, die hebben meegedaan aan het project "Jet en Jan jong in 1910". Scholen zien gelukkig het belang in van dit stukje educatie. En ondanks hun drukke programma weten sommige scholen nog steeds ruimte te vinden voor deze praktische les in de geschiedenis van onze voorouders. Maar met een totaal aantal leerlingen van 153 moeten we toch een daling ten opzichte van het vorig jaar constateren. Dit is een punt van zorg, dat om aandacht vraagt.

Enkele jaren geleden hebben we een project opgezet voor ouderen met dementie. De belangstelling hiervoor was helaas gering, wat mogelijk veroorzaakt werd door een tekort aan vrijwilligers bij de zorginstellingen. Voor de ouderen, die er wel aan hebben deelgenomen, ging letterlijk "hun wereld weer open". Alleen al om die reden is het de moeite waard om het project opnieuw onder de aandacht te brengen.

Als museum hebben we ook meegedaan aan de open monumentendag. Het naast ons museum gelegen pand Stationsstraat 37 stond op dat moment leeg en dat bood een mooie gelegenheid voor een tentoonstelling over de mutsenmaakster. Deze tentoonstelling hebben we tevens benut om een bijzondere schenking te presenteren namelijk een speciale door Truus de Kanter ontworpen bruidsjurk. Deze jurk vormt het sluitstuk van een kledinglijn, waarbij Truus de Kanter de Brabantse vlag als uitgangspunt heeft genomen.

Behalve deze zichtbare activiteiten – en we noemden het al eerder in onze jaarverslagen – wordt ook veel werk achter de schermen verricht. Een belangrijk onderdeel willen wij hier graag vermelden. De collectie Brabant Goedgemutst bestaat niet alleen uit een grote verzameling hoofdtooiën, maar omvat ook kleding uit het Brabant van vroeger met vaak vrij kostbare stukken. Die vragen om een zorgvuldig beheer en onderhoud en die taak wordt ons uit handen genomen door onze vrijwilligsters Coby Verstraeten en Wilhelmine Verhappen. Die zorgen er met heel veel tijd en liefde voor dat deze kleding in goede staat blijft.

Kenniscentrum Brabantse Hoofdtooi

Ans van den Bosch - van Dillen
bezig met restauratiewerk

Een punt van zorg en aandacht blijft het behoud van de collecties. Met Dr. Gerard Rooijackers als adviseur hebben we daarvoor eerder al een traject uitgezet. In dat kader is onder andere een 3D presentatie gemaakt, waarmee we derde-partijen kunnen benaderen. Een volgende stap in dit proces is het oprichten van een kenniscentrum "Brabantse Hoofdtooi". Een tot nu toe wat onderbelicht onderdeel van de collectie Brabant Goed-gemutst is de primaire documentatie met betrekking tot de Noord-Brabantse streekdrachten. Zo beschikt het museum over een rijk archief met foto's, beschrijvingen en unieke audioopnamen van interviews met oude mutsenmaaksters.

Dit materiaal is van groot cultuurhistorisch belang, omdat het uniek is. Het biedt tevens een vrouwelijk perspectief op het verleden dat zozeer door mannen wordt gedomineerd. Deze context-informatie, die veelal rechtstreeks aan stukken in de collectie is te relateren, is kwetsbaar. Ze dient niet alleen professioneel te worden opgeborgen, maar ook te worden ontsloten.

Het idee is om daar een afstudeeropdracht van te maken voor een student van de Reinwardt Academie van de HKA. Het verder inrichten en beter toegankelijk maken voor het publiek van onze documentatie behoort ook tot het project. Aan de hand van de documentatie wil het museum, naast de presentatie van materieel erfgoed, ook de immateriële aspecten van de collectie (het ambacht van de mutsenmaakster, de codes rond het dragen van de kleding enzovoort) documenteren en presenteren. De documentatie kan mogelijk als basis dienen om het mutsenmaken als immaterieel erfgoed op de Nationale Inventaris Immaterieel Erfgoed van Unesco te plaatsen.

Directe aanleiding tot dit besluit was de schenking van archiefstukken van mevrouw Ans van den Bosch – Van Dillen, waaronder een fraaie beschrijving van het herstel van een poffer. Met deze schenking sluit zij symbolisch haar actieve leven, gewijd aan de Brabantse mutsen en poffers af. Ans is de lopende encyclopedie op het terrein van de Brabantse hoofdtooien, en met het afscheid van de autoriteit op dit gebied dreigt ook de kennis van dit belangrijke culturele erfgoed verloren te gaan. Daarom dient die kennis, die ook zit in het archief dat wij eerder hebben overgenomen van Ans, ontsloten te worden en voor iedereen beschikbaar te komen. We hebben het hier over beschrijvingen en patronen van mutsen en poffers, maar ook het eerder genoemde unieke beeld- en audiomateriaal van gesprekken met oude mutsenmaaksters. In deze opnamen vertellen zij van hun werkzaamheden en leven aan het begin van de vorige eeuw, dus 100 jaar terug. Voor deze opnamen ging Ans in de jaren 70 en 80 gewapend met een bandrecorder en fototoestel op bezoek bij de enkele toen nog in leven zijnde mutsenmaaksters.

Een leuke anekdote hierbij is de reactie van een geïnterviewde:

“Ge wilt zeker mèrege nog heure, wa’k vandaag gezeet heb”.

Het mag duidelijk zijn dat we het hier over uniek materiaal hebben.

In het kenniscentrum zal dit materiaal voor iedereen beschikbaar zijn, maar daarvoor zal het eerst op professionele wijze geïnventariseerd, gedocumenteerd en gearcheveerd moeten worden. Zoals gezegd hebben wij daarvoor de hulp ingeroepen van de Reinwardt Academie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Behalve dat meer bekendheid voor ons museum wordt gerealiseerd, zorgt dit kenniscentrum eveneens voor een versterking van de continuïteit van de collecties.

Overigens zal ook alle informatie gedigitaliseerd moeten worden, wat een omvangrijke klus is. In afwachting van het aantreden van de stagiaire zijn enkele van onze vrijwilligers daar inmiddels al mee begonnen en is een groot deel van de objecten gedigitaliseerd.

NIEUWE AANWINSTEN

Ook het afgelopen jaar kregen we weer verschillende objecten aangeboden, die goed binnen onze collecties passen. De volgende schenkingen hebben wij in dank aanvaard:

1. een boeren trouwpak: schenking van de familie Van de Rijt.
2. toezegging van omvangrijke schenking met onder andere een doopjurk met mutsje en verder objecten van uiteenlopende aard zoals een oud strijkijzer, olielampje, schoolboeken, kroontjespen, speelgoed, oude en nieuwe naaimachine, modetekeningen, schoenleest en schoenspanners en poppen: schenking mevrouw Elly van de Berg.
3. schilderij "boerin aan de was", gesigineerd Cees Compaan: schenking fam. Van Laanen.
4. trouwjurk met sluier en doopjurk met mutsje: schenking mevrouw Ebbing-Nouwens.
5. 18e eeuwse linnenpers: Schenking families Tettero en Giezeman.
6. koperen schuif van NT wasmachine en glas in lood afbeelding van de Bleeker; Schenking fam. De Kindt.
7. bruidsjurk met de belijning van een middeleeuwse jurk en met als motief de Brabantse vlag. De jurk vormt het sluitstuk van een speciaal ontworpen kledinglijn geïnspireerd op de Brabantse vlag: ontwerp en schenking mevrouw Truus de Kanter.
8. Turkse doek van fam. Klaassen van Meegen.
9. Een broderie muts, schenking mevrouw Welvaarts.
10. Een bijzondere schenking is het plooiplankje met staafjes van Ans van den Bosch. Zoals hiervoor vermeld ontvingen wij van mevrouw Ans van den Bosch van Dillen, haar archiefstukken als symbolische afsluiting van haar leven gewijd aan de Brabantse hoofdtooi. Maar bovenal stond haar plooiplank symbool voor dat leven. We beschouwen het daarom als een grote eer, dat ze dit voor haar zo bijzondere gereedschap aan ons heeft toevertrouwd. De kennis over het gebruik van dit gereedschap mag niet verloren gaan, dus komt Ans één van onze vrijwilligsters leren hoe er mee om te gaan.
Bij de schenking zaten ook nog drie gerestaureerde gazen mutsen en een doos met studiemateriaal.

NIEUWE ACTIVITEITEN

De zorg over de continuïteit van onze collecties noemden we al eerder. Het daarvoor ingezette traject blijft een wezenlijk punt van aandacht. We gaan er van uit dat het kenniscentrum "Brabantse Hoofdtoeien" in de loop van 2025 geopend kan worden. Daar zal ook een publiciteits-campagne bij gevoerd worden. De aandacht die dat genereert moet ook voor een verdere groei van bezoekers aantallen zorgen.

Als geregistreerd museum moeten we voldoen aan de museumnorm. Behalve dat dit een eis is, vinden wij het ook voor onszelf belangrijk, omdat het zorgt voor een kwaliteitsbewaking zowel ten aanzien van ons personeel, onze collecties en het publiek. Omdat de norm is aangepast aan recente ontwikkelingen, zullen we het komend jaar een nieuwe toetsing uitvoeren.

BEZOEKERS

Ondanks de eerder vaststelling over afnemende belangstelling op het educatieve vlak, konden we toch een lichte stijging van het aantal bezoekers noteren met een totaal van 1566 tegenover 1256 gasten en jaar eerder. We zien ook een stijging van het aantal bezoekers met een museumkaart van 159 naar 281. Dat is natuurlijk goed nieuws, maar we zijn nog steeds niet terug op het oude niveau, dus zullen we moeten nadenken over manieren om de groei te versnellen.

FINANCIËN

Ondersteuners van het Museum Vekemans zijn:

- Gemeente Boxtel (structureel € 5.000,00 en eenmalige ad € 2.000,00 bijdrage voor het oprichten van het kenniscentrum Brabantse Hoofdtooi).
- Blanca Beheer/Bevek Vastgoed.
- Kippenvel Ontwerp.
- Infolio.
- Het Cultuurfonds heeft eveneens een bijdrage toegezegd voor het oprichten van het kenniscentrum Brabantse Hoofdtooi en hiervoor een bedrag van € 4.500,00 gereserveerd.

Wij zijn onze sponsors uiteraard zeer dankbaar.

Deze steun was het afgelopen jaar hard nodig, want de bezoekersaantallen blijven nog steeds achter. Dat betekende dus minder inkomsten van entreegelden. Maar ook het aantal rondleidingen was nog niet op niveau, waardoor we ook die opbrengsten misliepen.

meewerkend

Gemeente Boxtel

Blanca Beheer/
Bevek Vastgoed

Kippenvel Ontwerp

Infolio

het Cultuurfonds

mv

Ons museum
heeft een culturele
ANBI-status

Don Clarke

TOT SLOT

Het afgelopen jaar gaf nog steeds weinig reden tot juichen, al zijn er tekenen die reden geven voor een voorzichtig optimisme. En ondanks de problemen kunnen we met enige tevredenheid op het jaar terugkijken. Het bestuur wil degenen die dat mogelijk hebben gemaakt graag bedanken. Dat zijn natuurlijk onze vrijwilligers, maar ook degenen, die ons op zichtbare en onzichtbare manier helpen.

En we noemen met name het gemeentebestuur, dat ons jaarlijks met een flinke subsidie steunt, maar ook heeft laten blijken mee te willen denken in het proces dat moet leiden tot het zeker stellen van onze collecties. Wij beschouwen het met name als een erkenning van de waarde van ons museum voor de gemeenschap Boxtel en met genoegen stellen we vast, dat de relatie met de gemeente ook onder het nieuwe gemeentebestuur en de gewijzigde ambtelijke ondersteuning steeds beter wordt.

Dat constaterende en nu het erop lijkt, dat we de donkere tunnel definitief hebben verlaten, is er alle reden om met nieuw elan en vol vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet te zien.

BALANS VAN STICHTING MUSEUM VEKEMANS

Balans per	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2019
VASTE ACTIVA					
Materiële activa					
Inventarissen	10.860	10.670	13.101	13.000	10.833
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen en overlopende activa					
Boeken, folders e.d.	2.060	2.200	2.500	3.500	
Transitoria	125	161	2.777	221	
	<u>2.185</u>	<u>2.361</u>	<u>2.310</u>	<u>5.277</u>	<u>3.721</u>
Liquide middelen					
Banktegoed	2.888	4.580	7.703	2.781	7.570
Kas	0	0	170	138	107
	<u>3.888</u>	<u>4.580</u>	<u>7.873</u>	<u>2.919</u>	<u>7.677</u>
	<u>5.073</u>	<u>6.941</u>	<u>10.183</u>	<u>8.196</u>	<u>11.398</u>
Totaal Activa	15.933	17.611	21.544	21.196	22.231
					
PASSIVA					
Eigen vermogen	15.912	17.599	21.532	21.184	21.659
Schulden en overlopende activa	21	12	12	12	572
	<u>21</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>572</u>
Totaal passiva	15.933	17.611	21.544	21.196	22.231
					

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Uitkomst 2023	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020	Uitkomst 2019
BATEN					
Bijdragen	18.900	27.487	31.653	26.124	27.233
LASTEN					
Afschrijving op materiële vaste activa	3.683	4.621	4.990	4.846	5.176
Overige kosten					
Huisvestings- en kosten inventarisen	9.307	11.848	14.545	12.114	14.684
Kosten van documentatie	306	926	2.735	804	196
Kosten communicatie	1.879	6.953	1.325	1.903	2.848
Beheer en onderhoud collecties	1.310	2.395	4.084	3.146	636
Representatie / ontvangst bezoekers	2.061	1.232	970	685	1.198
Kosten onderzoek perspectief museum	510	0	1.061	--	--
Bijdragen en contributies e.d.	843	676	767	739	778
Algemene kosten	688	2.769	828	2.362	774
	16.904	26.799	26.315	21.753	21.114
	20.587	31.420	31.305	26.599	26.290
Exploitatieresultaat	-1.687	-3.933	348	-475	943

Contact

Bezoekadres: Stationsstraat 39, 5281 GA Boxtel

Telefoon: 0411 - 671 884 en bij geen gehoor: 0411 - 672 300 of 06 - 5324 7007

Openingstijden: woensdag- en vrijdagmiddag van 13.00-17.00 uur en dagelijks voor groepen vanaf 8 personen op afspraak. Voor feestdagen zie website.

Email: info@museumvekemans.nl

www.museumvekemans.nl

